പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 010

ശേഷ ഉവാച.

ഇത്ഥം സംശൃണ്വതോ ധർമാന്വസംതഃ സമുപസ്ഥിതഃ .

യത്ര യജ്ഞ ക്രിയാദീനാം പ്രാരംഭഃ സുമഹാത്മനാമ് 1.

ദൃഷ്ട്വാ തം സമയം ധീമാന്വസിഷ്ഠഃ കലശോദ്ഭവഃ .

രാമചംദ്രം മഹാരാജം പ്രത്യുവാച യഥോചിതമ് 2.

വസിഷ്ഠ ഉവാച.

രാമചംദ്ര മഹാബാഹോ സമയഃ പര്യഭൂത്തവ .

ഹയോ യത്ര പ്രമുച്യേത യജ്ഞാർഥം പരിപൂജിതഃ 3.

സാമഗ്രീ ക്രിയതാം തത്ര ആഹൂയംതാം ദ്വിജോത്തമാഃ .

കരോതു പൂജാം ഭഗവാൻബ്രാഹ്മണാനാം യഥോചിതാമ് 4.

ദീനാംധകൃപണാനാം ച ദാനം സ്വാംതേ സമുത്ഥിതമ് .

ദദാതു വിധിവത്തേഷാം പ്രതിപൂജ്യാധിമാന്യ ച 5.

ഭവാൻകനകസത്പത്ന്യാ ദീക്ഷിതോഽത്ര വ്രതം ചര .

ഭൂമിശായീ ബ്രഹ്മചാരീ വസുഭോഗവിവർജിതഃ 6.

മൃഗശൃംഗധരഃ കട്യാം മേഖലാജിനദംഡഭൃത് .

കരോതു യജ്ഞസംഭാരം സർവദ്രവ്യസമന്വിതമ് 7.

ഇതി ശ്രുത്വാ മഹദ്വാക്യം വസിഷ്ഠസ്യ യഥാർഥകമ് .
ഉവാച ലക്ഷ്മണം ധീമാന്നാനാർഥപരിബൃംഹിതമ് 8.
ശ്രീരാമ ഉവാച.
ശൃണു ലക്ഷ്മണ മദ്വാക്യം ശ്രുത്വാ തത്കുരു സത്വരമ് .
ഹയമാനയ യത്നേന വാജിമേധക്രിയോചിതമ് 9.
ശേഷ ഉവാച.
ശ്രുത്വാ വാക്യം രഘുപതേഃ ശത്രുജില്ലക്ഷ്മണസ്തദാ .
സേനാപതിമുവാചേദം വചോ വിവിധവർണനമ് 10.
ലക്ഷ്മണ ഉവാച.
വീരാകർണയ മേ വചഃ സുമധുരം ശ്രുത്വാ ത്വരാതഃ പുനഃ .
കാര്യം തത്ക്ഷിതിപാലമൗലിമുകുടൈർഘൃഷ്ടാംഘ്രി രാമാജ്ഞയാ .
സേനാം കാലബലപ്രഭംജനബലപ്രോദ്യത്സമർഥാംഗിനീം .
സജ്ജാം സദ്രഥഹസ്തിപത്തിസുഹയാരോഹൈർവിധേ ഹ്യന്വിതാമ് 11.
സജ്ജീയതാം വായുജവാസ്തുരംഗാസ്തരംഗമാലാ ലലിതാംഘ്രിപാതാഃ .
സദശ്വചാരൈർബഹുശസ്ത്രധാരിഭിഃ സംരോഹിതാ വൈരിബലപ്രഹാരിഭിഃ 12.
സംലക്ഷ്യതാം ഹസ്തിനഃ പർവതാഭാ ആധോരണൈഃ പ്രാസകുംതാഗ്രഹസ്തൈഃ .
ശൂരൈഃ സാസ്ത്രൈർഭൂരിദാനോപഹാരാഃ ക്ഷീബാണസ്തേ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രപൂർണാഃ 13.
വിതതബഹുസമൃദ്ധിഭ്രാജമാനാ രഥാ മേ പവനജവനവേഗൈർവാജിഭിര്യുജ്യമാനാഃ .
വിവിധരിപുവിനാശസ്മാരകൈരായുധാസ്ത്രൈർഭൃതവലഭിവിഭാഗാനീയതാം സൂതവൃംദൈഃ 14.
പത്തയഃ ശതശോ മഹ്യമായാംത്വസ്ത്രാഗ്ര്യപാണയഃ .
ഹയമേധാർഹവാഹസ്യ രക്ഷണേ വിതതോദ്യമാഃ 15.
ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തസ്യ ലക്ഷ്മണസ്യ മഹാത്മനഃ .
സേനാനീ കാലജിന്നാമാ കാരയാമാസ സജ്ജതാമ് 16.
ദശധ്രുവകമംഡിതോ ലഘുസുരോമശോഭാന്വിതോ

വിവിക്തഗലശുക്തിഭൃദ്വിതതകംഠകോ ശേമണിഃ മുഖേ വിശദകാംതിധൃത്ത്വസിതകാംതിഭൃത്കർണയോർവ്യരാജത തദാഹ യോ ധൃതകരാഗ്രരശ്മിച്ഛടഃ 17.
കലാസംശോഭിതമുഖഃ സ്ഫുരദ്രത്നവിശോഭിതഃ .
മുക്താഫലാനാം മാലാഭിഃ ശോഭിതോ നിര്യയൗ ഹയഃ 18.
ശ്വേതാതപത്രരചിതഃ സിതചാമരശോഭിതഃ .
ബഹുശോഭാപരീതാംഗോ നിര്യയൗ ഹയരാട്തതഃ 19.
അഗ്രതോ മധ്യതശ്ചൈകേ പൃഷ്ഠതഃ സൈനികാസ്തഥാ .
ദേവാ ഹരിം യഥാപൂർവം സേവംതേ സേവനോചിതമ് 20.
അഥ സൈന്യം സമാഹൂയ സർവമാജ്ഞാപയത്തദാ .
ഹസ്ത്യശ്വരഥപാദാതവൃന്ദൈഃ സുബഹുസംകുലമ് 21.
തതസ്തതഃ സമേതാനാം സൈന്യാനാം ശ്രൂയതേ ധ്വനിഃ .
തതോ ദുംദുഭിനാദോഽഭൂത്തസ്മിൻപുരവരേ തദാ 22.
തന്നിനാദേന ശൂരാണാം പ്രിയേണ മഹതാ തദാ .
കംപംതി ഗിരിശൃംഗാണി പ്രാസാദാ വിചലംതി ച 23.
ഹേഷാരവോ മഹാനാസീദ്വാജിനാം മുഹ്യതാം നൃപ .
രഥാംഗഘാതസംഘുഷ്ടാ ധരാ സംചലതീവ സാ 24.
ചലിതൈർഗജയൂഥൈശ്ച പൃഥ്വീ രുദ്ധാ സമംതതഃ .
രജസ്തു പ്രചലത്തത്ര ജനാംതർദ്ധാനമാദധാത് 25.
നിർജഗാമ മഹാസൈന്യം ഛത്രൈഃ സംഛാദ്യ ഭാസ്കരമ് .
സേനാന്യാകാലജിന്നാമ്നാ പ്രേരിതം ജനസംകുലമ് 26.
ഗർജംതസ്തലവീരാഗ്ര്യാഃ കുർവംതോ രണസംഭ്രമമ് .
രഘുനാഥസ്യ യാഗായ സജ്ജാസ്തേ പ്രയയുർമുദാ 27.
മൃഗമദമയമംഗേഷ്വംഗരാഗം ദധാനാഃ കുസുമവിമലമാലാശോഭിതസ്വോത്തമാംഗാഃ . മുകുടകടകഭൂഷാഭൂഷിതാംഗാഃ സമസ്താഃ പ്രയയുരവനിനാഥപ്രേരിതാസ്ത്വേഽപി സർവേ 28.

ഇത്യേവം തേ മഹാരാജം യയുഃ സേനാചരാ വരാഃ .

ധനുർധരാഃ പാശധരാഃ ഖഡ്ഗധാരാഃ സ്ഫുടക്രമാഃ 29.

ഏവം ശനൈഃശനൈഃ പ്രാപ്തോ മംഡപം യാഗചിഹ്നിതമ് .

ഹയഃ ഖുരക്ഷതതലാം ഭൂമിം കുർവന്നഭഃ പ്ലവൻ 30.

രാമോ ദൃഷ്ട്വാ ഹരിം പ്രാപ്തം ബഹുസംതുഷ്ടമാനസഃ .

വസിഷ്ഠം പ്രേരയാമാസ ക്രിയാകർതവ്യതാം പ്രതി 31.

വസിഷ്ഠോ രാമമാഹൂയ സ്വർണപത്നീസമന്വിതമ് .

പ്രയോഗം കാരയാമാസ ബ്രഹ്മഹത്യാപനോദനമ് 32.

ബ്രഹ്മചര്യവ്രതധരോ മൃഗശൃംഗപരിഗ്രഹഃ .

തത്കർമ കാരയാമാസ രാമഃ പരപുരംജയഃ 33.

പ്രാരേഭേ യാഗകർമാർഥം കുംഡം മണ്ഡപസംമിതമ് .

തത്രാചാര്യോഭവദ്ധീമാന്വേദശാസ്ത്രവിചാരവിത് 34.

വസിഷ്ഠോ രഘുനാഥസ്യ കുലപൂർവഗുരുർമുനിഃ .

ബ്രഹ്മംസ്തത്രാചരദ്ബ്രഹ്മകർമാഗസ്ത്യസ്തപോനിധിഃ 35.

വാല്മീകിർമുനിരധ്വര്യുർമുനിഃ കണ്വസ്തു ദ്വാരപഃ .

അഷ്ടൗ ദ്വാരാണി തത്രാസൻസതോരണ ശുഭാനി വൈ 36.

ദ്വാരി ദ്വാരി ദ്വയം വിപ്ര ബ്രാഹ്മണസ്യാധിമംത്രവിത് .

പൂർവദ്വാരി മുനിശ്രേഷ്ഠൗ ദേവലാസിത സംജ്ഞിതൗ 37.

ദക്ഷിണദ്വാരി ഭൂമാനൗ കശ്യപാത്രീ തപോനിധീ .

പശ്ചിമദ്വാരി ഋഷഭൗ ജാതൂകർണ്യോ//ഥ ജാജലിഃ 38.

ഉത്തരദ്വാരി തു മുനീ ദ്വൗ ദ്വിതൈകത താപസൗ .

ഏവം ദ്വാരവിധിം കൃത്വാ വസിഷ്ഠഃ കലശോദ്ഭവഃ 39.

ഹയവര്യസ്യ സത്പൂജാം കർതുമാരഭത ദ്വിജ .

സുവാസിന്യഃ സ്ത്രിയസ്തത്ര വാസോലംകാരഭൂഷിതാഃ 40.

ഹരിദ്രാക്ഷതഗംധാദ്യൈഃ പൂജയാമാസുരർചിതമ് .

നീരാജനം തതഃ കൃത്വാ ധൂപയിത്വാഗുരൂക്ഷണൈഃ 41.

വർധാപനം തതോ വേശ്യാശ്ചക്രുസ്താ വാഡവാജ്ഞയാ .
ഏവം സംപൂജ്യ വിമലേ ഭാലേ ചംദനചർചിതേ 42.
കുംകുമാദികഗംധാഢ്യേ സർവശോഭാസമന്വിതേ .
ബബംധ ഭാസ്വരം പത്രം തപ്തഹാടകനിർമിതമ് 43.
തത്രാലിഖദ്ദാശരഥേഃ പ്രതാപബലമൂർജിതമ് .
സൂര്യവംശധ്വജോ ധന്വീ ധനുർദീക്ഷാ ഗുരുർഗുരുഃ 44.
യം ദേവാഃ സാസുരാഃ സർവേ നമംതി മണിമൗലിഭിഃ .
തസ്യാത്മജോ വീരബലദർപഹാരീ രഘൂദ്വഹഃ 45.
രാമചംദ്രോ മഹാഭാഗഃ സർവശൂരശിരോമണിഃ .
തന്മാതാ കോസലനൃപപത്നീഗർഭസമുദ്ഭവാ 46.
തസ്യാഃ കുക്ഷിഭവം രത്നം രാമഃ ശത്രുക്ഷയംകരഃ .
കരോതി ഹയമേധം വൈ ബ്രാഹ്മണേന സുശിക്ഷിതഃ 47.
രാവണാഭിധവിപ്രേംദ്ര വധപാപാപനുത്തയേ .
മോചിതസ്തേന വാഹാനാം മുഖ്യോഽസൗ വാജിനാം വരഃ 48.
മഹാബലപരീവാര പരിഖാഭിഃ സുരക്ഷിതഃ .
തദ്രക്ഷകോഽസ്തി തദ്ഭ്രാതാ ശത്രുഘ്നോ ലവണാംതകഃ 49.
ഹസ്ത്യശ്വരഥപാദാത സേനാസംഘസമന്വിതഃ .
യസ്യ രാജ്ഞ ഇതി ശ്രേഷ്ഠോ മാനഃ സ്യാത്സ്വബലോന്മദാത് 50.
വയം ധനുർധരാഃ ശൂരാഃ ശ്രേഷ്ഠാ വയമിഹോത്കടാഃ .
തേ ഗൃഹ്ണംതു ബലാദ്വാഹം രത്നമാലാവിഭൂഷിതമ് 51.
മനോവേഗം കാമജവം സർവഗത്യധിഭാസ്വരമ് .
തതോ മോചയിതാ ഭ്രാതാ ശത്രുഘ്നോ ലീലയാ ഹയമ് 52.
ശരാസനവിനിർമുക്ത വത്സദംതൈഃ ശിഖാശിതൈഃ 53.
ഇത്യേവമാദി വിലിലേഖ മഹാമുനീംദ്രഃ .
ശ്രീരാമചംദ്ര ഭുജവീര്യലസത്പ്രതാപമ് .
ശോഭാനിധാനമതിചംചലവായുവേഗം .

പാതാലഭൂതലവിശേഷഗതിം മുമോച 54.

ശത്രുഘ്നമാദിദേശാഥ രാമഃ ശസ്ത്രഭൃതാം വരഃ .

യാഹി വാഹസ്യ രക്ഷാർഥം പൃഷ്ഠതഃ സ്വൈരഗാമിനഃ 55.

ശത്രുഘ്ന ഗച്ഛ വാഹസ്യ മാർഗം ഭദ്രം ഭവേത്തവ .

ഭവേതാം ശത്രുവിജയൗ രിപുകർഷണ തേ ഭുജൗ 56.

യേ യോദ്ധാരഃ പ്രതിരണഗതാസ്തേ ത്വയാ വാരണീയാ-.

വാഹം രക്ഷ സ്വകഗുണഗണൈഃ സംയുതഃ സന്മഹോർവ്യാമ് .

സുപ്താൻഭ്രഷ്ടാന്വിഗതവസനാൻഭീതഭീതാംസ്തു നമ്രാം-.

സ്താന്മാ ഹന്യാഃ സുകൃതകൃതിനോ യേന ശംസംതി കർമ 57.

വിരഥാ ഭയസംത്രസ്താ യേ വദംതി വയം തവ .

തേ ത്വയാ ന ഹി ഹംതവ്യാഃ ശത്രുഘ്ന സുകൃതൈഷിണാ 58.

യോ ഹന്യാദ്വിമദം മത്തം സുപ്തം മഗ്നം ഭയാതുരമ് .

താവകോഽഹം ബ്രുവാണം ച സ വ്രജത്യധമാം ഗതിമ് 59.

പരസ്വേ ചിത്തവൃത്തിം ത്വം മാ കൃഥാഃ പാരദാരികേ .

നീചേ രതിം ന കുർവീഥാഃ സർവസദ്ഗുണപൂരിതഃ 60.

വൃദ്ധാനാം പ്രേരണം പൂർവം മാ കുർവീഥാ രണം ജയ .

പൂജ്യപൂജാതിക്രമം ത്വം മാ വിധേഹി ദയാന്വിതഃ 61.

ഗാം വിപ്രം ച നമസ്കുര്യാ വൈഷ്ണവം ധർമസംയുതമ് .

അഭിവാദ്യ യതോ ഗച്ഛേസ്തത്ര സിദ്ധിമവാപ്നുയാഃ 62.

വിഷ്ണുഃ സർവേശ്വരഃ സാക്ഷീ സർവവ്യാപകദേഹഭൃത് .

യേ തദീയാ മഹാബാഹോ തദ്രൂപാ വിചരംതി ഹി 63.

യേ സ്മരംതി മഹാവിഷ്ണും സർവഭൂതഹൃദി സ്ഥിതമ് .

തേ മംതവ്യാ മഹാവിഷ്ണു സമരൂപാ രഘൂദ്വഹ 64.

യസ്യ സ്വീയോ ന പാരക്യോ യസ്യ മിത്രസമോ രിപുഃ .

തേ വൈഷ്ണവാഃ ക്ഷണാദേവ പാപിനം പാവയംതി ഹി 65.

യേഷാം പ്രിയം ഭാഗവതം യേഷാം വൈ ബ്രാഹ്മണാഃ പ്രിയാഃ .

വൈകുംഠാത്പ്രേഷിതാസ്ത്വേത്ര ലോകപാവനഹേതവേ 66.

യേഷാം വക്ത്രേ ഹരേർനാമ ഹൃദി വിഷ്ണുഃ സനാതനഃ .

ഉദരേ വിഷ്ണുനൈവേദ്യഃ സ ശ്വപാകോഽപി വൈഷ്ണവഃ 67.

യേഷാം വേദാഃ പ്രിയതമാ ന ച സംസാരജം സുഖമ് .

സ്വധർമനിരതാ യേ ച താന്നമസ്കുർവിഹാന്വിതാൻ 68.

ശിവേ വിഷ്ണൗ ന വാ ഭേദോ ന ച ബ്രഹ്മമഹേശയോഃ .

തേഷാം പാദരജഃ പൂതം വഹാമ്യഘവിനാശനമ് 69.

ഗൗരീ ഗംഗാ മഹാലക്ഷ്മീര്യസ്യ നാസ്തി പൃഥക്തയാ .

തേ മംതവ്യാ നരാഃ സർവേ സ്വർഗലോകാദിഹാഗതാഃ 70.

ശരണാഗതരക്ഷീ ച മാനദാനപരായണഃ .

യഥാശക്തി ഹരേഃ പ്രീത്യൈ സ ജ്ഞേയോ വൈഷ്ണവോത്തമഃ 71.

യസ്യ നാമ മഹാപാപരാശിം ദഹതി സത്വരമ് .

തദീയ ചരണദ്വംദ്വേ ഭക്തിര്യസ്യ സ വൈഷ്ണവഃ 72.

ഇംദ്രിയാണി വശേ യേഷാം മനോഽപി ഹരിചിംതകമ് .

താന്നമസ്കൃത്യ പൂയാത്സഹ്യാ ജന്മമരണാംതികാത് 73.

പരസ്ത്രിയം ത്വം കരവാലവത്ത്യജൻഭവേര്യശോഭൂഷണഭൂതിഭൂമിഃ .

ഏവം മമാദേശമഥാചരംശ്ച ലഭേഃ പരം ധാമ സുയോഗമീഡ്യമ് 74.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ ശത്രുഘ്നശിക്ഷാകഥനംനാമ ദശമോഽധ്യായഃ 10 .
